עבודת ישראל — פרק שני

רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם. כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת וכו'

פירוש שעושה תפארת לעושיה הוא הברא ית"ש בתורה ותפל' ועי"ז משפיע תפאר' לעול' התחתון לכנ"י וזהו ותפארת לו מן האדם. פי' שהעולם מתפארים עם האיש הצדיק הזה במה שמביא להם השפעות הנ"ל. ולכאורה אינו מדוקדק דמתחלה התחיל לדבר בלשון נסתר שיבור לו האדם ולבסוף אמר לנוכח והוי זהיר. אך דהענין הוא כך כי ידוע שלזה נק' רבי רבינו הקדום לגודל צדקתו שהיה מופרש ומובדל מזה העולם התחתון כלל. כי קדוש הוא לשון פרישה עד שקודם מיתתו הגביה ידיו ואמר שמימיו לא היה נהנה מעוה"ז אפי' באצבע קטנה כך היה תמיד מקושר בעולמות העליונים ולא היה יכול לדבר עם העולם לנוכח מגודל התדבקותו בהשי"ת רק היה מדבר בעדו והעם שומעין ממילא. כמו שמצינו בגמרא על אחד שהיה דורש בשוק העליון פי' בעולם העליון וטליתו היה מונח בשוק התחתון פירוש טליתו הוא הגוף הי' מונח בעולם התחתון. ומצאו נחש כרוך עליו פירוש מחמת התדבקות גופו אל הממון באמרו לפניהם תוכחת מוסר נמשך אליו ג"כ מאותן הרהורים רעים של ההמון וזה נחש שאותן המחשבות והרהורים הן מס"א ומזוהמת הנחש שבזה העולם השפל. ולזה התחיל רבינו הק' מתחלה להיות מדבר בעדו בנסתר. וכשאמר ותפארת לו מן האדם היינו כנ"ל שמשפיע ומטיב לבריות אז נחית מעט מדרגוי והעולם נתעל' מקדושתו עד שבאו לנוכח ואז דיבר עמהם לנוכח:

ר"ג בנו של ר"י הנשיא אומר יפה ת"ת עם ד"א שיגיעת שניהם משכח' עון כו' שזכות אבותם מסייעתם:

י"ל פי' כמ"ש הרב מ"א בספרו נ"א על פסוק ויעש כן אהרן כו' ופירש"י מגיד שבחו שלא שינה ע"ש: ותוכן דבריו שהצדיק המושלם במדרגתו צריך לקשר עצמו בקשר אחד ביחוד גמור בהבורא ית' ובכנ"י להשפיע להם כל טוב אדוניו שבידו. וזה יפה ת"ת. הוא עבודת הש"י ודביקותו בו ית' עם ד"א רומז על כנ"י כמד"א ואתם תהיו לי ארץ חפץ. ר"ל כשהוא מדבק עצמו גם בכנ"י להשפיע להם כל טוב. וגם להעלותם למעל' לעבודת השי"ת וז"ש וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחה וגו'. דהעולם מקשין שאין זה מקומו של פסוק זה אך לפי הרמז שאמרנו הוא מכוון. והיינו שהצדיק צריך להדבק בכללות ישראל ואף בפושעי ישראל לבלתי ידח ממנו נדח וזה רומז עד ירכה עד פרחה ר"ל מראש ועד סוף עד שפל הדיוטא התחתונה וכדאי' במדרשים מקש"ה רומז על ארבעה דברים שנתקשה משה רבינו ע"ה בהם. מ מנרה קש ש' קל או ש' רצים ה ה' חודש ואנו נאמר שהק' רומז לשרצים כי הקו"ף הוא רמז כקוף בפני אדם ורומז לד' בחי' ישראל יש שהם צדיקים גמורים שהם כמנורה יאירו תמיד למעלה ויש שהם במשקל בינוני. ויש שהם מחדשין עצמן בכל פעם לעלות מטומאתן ויש שהם רשעים גמורים רח"ל בבחי' שרצים ואעפ"כ כולה מקשה אחת הוא ויחוד גמור ולכולם יהיה תיקון אי"ה. ומשה נתקשה בזה האיך יהא התיקון הזה לזה כתיב כן עשה את המנורה. ונחלקו בו חכמי ישראל שאומרים הקב"ה עשאו בעצמו ר"ל כי בודאי דבר זה אין שום ברי' יוכל להשיג ולתקן זאת כ"א השי"ת בעצמו יתקן כל אלה ובעצמו רומז למד"א עצם מעצמי ובשר מבשרי רומז על כנ"י שהם עצם מעצמו כביכול וחלק אלוה ממעל והאיך יפול דבר ארצה ח"ו. ובודאי יתוקן הכל אי"ה כל אשר בשם עושי רצונו יכונה אך אותן שאינן מנשמת כללות עושי רצונו כלל לא יתוקנו לעד. למשל למלכה שכל היוצא מגופה והצפרנים מגופה (חסר כאן ב' ג' תיבות) אבל יש חילוק אותן צפרנים שגדלין בטומאתה כשנטהרה מטומאתה צריכא לחתוך אותן ולהשליכם לטמיון: וזה שיגיעת שניהם משכחת עון שאם לא ירצה הצדיק לדבק עצמו

בכללות ישראל היינו מפני (חסר כנ"ל) רשעי ישראל נמצא גורם ח"ו קיטרוג למעלה וגם עליו יקטרגו על איזה עון משא"כ כשמדבק בכללות אז משכח העון וזה כל תורה שאין עמה מלאכה מלאכ"ה ר"ת מל"א כ"ל הארי"ז היינו כשמדבק עצמו ומקשר העולם הכל יחד אז ממשיך הקדושה והאלהות לכל באי עולם וממלא כל הארץ כבודו ית"ש משא"כ כשאינו חפץ בזת גורם עון כנ"ל רק צ"ל בענוה יתירה ולחשוב שהוא הגרוע מכולן ואז יוכל להעלות ואמר שזכות אבותם מסייעתם כמבואר בספר תניא באריכות כי כל איש ישראל יש לו שורש הקדושה מה שהשרישו אבות העולם הם אברהם יצחק ויעקב בזרע ישראל והיא האהבה המוסתרת בלב כל ישראל למסור נפשו על קדושת שמו אף הריקנים שבהם וזה שאנו אומ' אלהי אברהם וכו' הוא האלהות והקדושה שהשרישו לנו אבותינו עד סוף כל הדורות אפס שמגודל החומרית היצה"ר מחשיך האור הקדושה ההיא. נמצא בוודאי יוכל הכל לתקן ולחזור לשורשו הקדוש:

הוו זהירין ברשות שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן כו' ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו:

רשות רמז על ר"ת היוצ' מפסו' ש' ק' ו' צ' י' ת' שעול' רשות. וגם אותיות ושר"ת הוא רשו"ת רומז עלהמלוכ' ושר"ת רומז על העבודה שעיקר העבודה צריכה להיות להמליך את הבורא ית' על כל העולם וישתחוו לפניו כל הבוראים כו' ואף בתפלה שמתפלל על איזה דבר דהיינו רפואה או פרנסה וכדומה עיקר כוונתו יהיה לתקן ולפעול זאת למעלה בשורשו כי בודאי כן הוא כאשר יחסר לאדם איזה דבר שצריך להתפלל עליו הוא לבעבור חטאיו אשר פגם למעלה בשורש הצינור העליון במלכות שמים עד שמגיע החסרון והפגם ממילא גם אליו ולכך צריך להתפלל ע"ז בעיקר כוונתו לתקן זאת למעלא בפגמו לתשלום המלוכ' וגם שימליך את הבורא בכל דבר אשר ישפיע לו ואשר ימלא את חסרונו שאין מקרבין לו לאדם אלא כשמתפלל לצורך עצמן ר"ל לצורך עולמות העליונים כנ"ל ואז ואין עומדין לו לאדם בשמת דחקו ר"ל ואין רומז על האי"ן סוף ב"ה עומד לו בשעת דחקו למלאות משאלותיו ג"כ כאשר עיקר כוונתו לש"ש משא"כ כשעיקר כוונתו לצורך עצמו אז לא במהרה נענה ואין עומדין לו בשעת דחקו ממש:

הוא היה אומר עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו בטל רצונך. מפני רצונו. כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך:

שיעשה רצונך היינו הטוב שישפיע לך לא יהי' לך כאב המוכרח ליתן לבנו אף שאינו עושה רצונו רק ברצונו הטוב יתן לך ובשמח' רבה שמדרך הטוב להטיב גם רומז שיעשה רצונך. שיעשה לך רצון שתרצה תמיד לעשות מה שהיא רצונו ית"ש דהיינו התורה והעבודה. בטל רצונך כו' היינו כשיבא לך איזה דבר ועון לעשות מה שהוא נגד רצונו ית"ש תבטל רצונך מפני רצונו או בטל רצונך ר"ל כי השי"ת נתן הבחירה ורצון לאדם לעשות כאשר ירצה אם טוב ואם להיפך והוא למען הרבות שכרו כנודע וא"כ כשיבא לאדם איזה דבר מה שהוא נגד רצונו ית' ויצרו תקפו עליו ברצונו שיעש' אותו יבטל רצונו ויאמר לפניו ית"ש רבש"ע הריני מבטל רצוני לגמרי אי אפשי בו ולא בשכרו רק (חסר ב' או ג' תיבות) רצונך ואז השי"ת יבטל באמת רצון אחרים שהם כחות המסיתים (חסר כנ"ל) וגם יבטל רצון אחרים הם מחשבות עכומ"ז ורצונם בגזירתם על ישראל כמו פרעה והמן שהוא כנגד רצונו ית"ש. הגם שהכל הוא ממנו ית"ש ומרצונו הטוב להוכיח את ישראל. מ"מ הם לא עשו כ"ז כדי לקיים רצון השי"ת אדרבה הם סוברים שהם עושים כ"ז ברצונם ועיקר כוונתם הוא על קוב"ה ושכינתי' ועל התור' ועל העבוד' ולכן בעבור זה השי"ת יבטל רצונם וגזירתם שגוזרים על עושי רצונו ויפר עצתם ויקלקל מחשבתם וירם קרן עושי רצונו: